

Sprawozdanie stenograficzne

z rozpraw

galicyjskiego Sejmu krajowego

99. posiedzenia I. sesyi IX. peryodu

z dnia 19. października 1910.

T R E Ś Ć.

Spis petycyj.

Interpelacya do c. k. Rządu p Skwarki i tow w sprawie maltretowania członków Towarzystwa „Sicz“ przez c. k. Starostwo w Bohorodczanach

Interpelacya do c. k. Rządu p. A Starucha i tow. w sprawie nierozpisania wyborów do Rady powiatowej w Lisku.

Interpelacya do c. k. Rządu p. A. Starucha i tow. w sprawie postępowania szkolnego inspektora okręgowego w Starym Samborze.

Interpelacya do c. k. Rządu p T. Starucha i tow. w sprawie prześladowania ruskich urzędników ze względów służbowych.

Interpelacya do c. k. Rządu p. T. Starucha i tow. w sprawie powiększenia warty we wsi Horodyszczu powiat Brzeżany.

Interpelacya do c. k. Rządu p. T. Starucha i tow. w sprawie umieszczenia rzeźni w Brzeżanach

Interpelacya do c. k. Rządu p. Dumki i tow. w sprawie wyborów gminnych w Małaszowcach powiat Tarnopol.

Odpowiedź p. komisarza rządowego na interpelacyę p. Wasunga i tow. z dnia 19. października 1908 r. w sprawie dodatków na mieszkanie dla nauczycielek tymczasowych,

których mężowie lub ojcowie mają w tej samej szkole wolne mieszkanie.

Odpowiedź p. komisarza rządowego na interpelacyę p. T. Starucha i tow. z dnia 6. października 1910 i interpelacyę p. Lewickiego i tow. z dnia 13. października 1910 w sprawie wyborów do Rady powiatowej w Brzeżanach.

Odpowiedź p. komisarza rządowego na interpelacyę p. Krempey i tow z dnia 12. października 1907 w sprawie nakazu zalesienia gruntów wykorzystanych w Brzeżanach.

Odpowiedź p. komisarza rządowego na interpelacyę p. Lewickiego i tow. z dnia 13. października 1909 w sprawie ruskich paralelek w szkole męskiej w Kutach, powiatu kosowskiego.

Odpowiedź p komisarza rządowego na interpelacyę p. Lewickiego i tow. z dnia 24. stycznia 1910 w sprawie budowy nowego budynku na pomieszczenie szkoły w Dulibach, powiatu stryjskiego.

Odpowiedź p. komisarza rządowego na interpelacyę p. Sandulaka i tow. z dnia 17. lutego 1910 w sprawie wyboru gruntu pod budowę szkoły na przysiółku Śnidawce ad Ryiczka powiatu kosowskiego.

Odpowiedź p. komisarza rządowego na interpelacyę p. Korola i tow. z dnia 14. paź-

dziennika 1909 w sprawie wykładowego języka w szkole ludowej w Bilawincach powiatu buczackiego.

Wniosek formalny p. Lewickiego w sprawie zamknięcia obecnie trwającego posiedzenia i nie zarządzania następnego posiedzenia aż do chwili kiedy komisya dla reformy wyborczej przedłoży sprawozdanie o reformie wyborczej. Głosy pp. Stapińskiego i Lea w sprawie zarządzania przerwy dla porozumienia się klubów odnośnie do powyższego wniosku. Oświadczenie Marszałka krajowego w tej sprawie.

(Przerwa posiedzenia).

(Po przerwie).

Formalna rozprawa nad wnioskiem p. Lewickiego w sprawie zamknięcia trwającego posiedzenia. Głosy pp. Lea, Stapińskiego, Laszkowskiego, Brunickiego A, Lewickiego i Marszałka krajowego. Odrzucenie wniosku p. Lewickiego

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia regulacji Dniestru między Rozwadom a Żurawnem.

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy wodociągowej dla miasta Przemyśla.

Pierwsze czytanie wniosku p. Skarbka i tow. w przedmiocie ochrony brzegów i szkarp przy regulacji rzek przed szkodami wyrządzonymi przez bydło. Uzasadnienie wniosku.

Sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku posła Bandrowskiego i tow. w sprawie zmiany ustawy krajowej o szkołach realnych. Uchwalenie wniosków komisji i rezolucji p. Maryewskiego.

Sprawozdanie komisji bankowej o sprawozdaniach Wydziału krajowego z 9. lipca 1909 i 12. lipca 1910 o Banku krajowym. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie komisji przemysł. w przedmiocie utworzenia krajowego patronatu rękodziel i drobnego przemysłu. Uchwalenie wniosku komisji.

Sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie pomnożenia liczby okręgów sanitarnych w r. 1911. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem noweli do § 23 ustawy o Reprezentacyi powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. ust. kraj. Nr. 21. Uchwalenie wniosku komisji

Sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie krajowych funduszów pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności departamentu VI. za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910. Uchwalenie wniosków komisji.

Sprawozdanie komisji gminnej w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o utworzenie z rozparcelowanych obszarów dworskich w Jajkowcach i Lubszy samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Antoniówka. Uchwalenie wniosku komisji.

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Seńkowce ze związku gminy Hołe rawskie i utworzenie z niego odrębnej gminy administracyjnej. Uchwalenie wniosku komisji.

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka „Siółko ad Bożyków“ tudzież z części obszaru dworskiego w Bożykowie samoistnej gminy administracyjnej. — Uchwalenie wniosku komisji.

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału kraj. w przedmiocie utworzenia z gminy Laszki murowane dwóch samoistnych gmin administracyjnych pod nazwą Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś. Uchwalenie wniosku komisji

Wniosek formalny p. Lea w sprawie następnego posiedzenia. Uchwalenie tego wniosku i naznaczenie następnego posiedzenia.

(Początek posiedzenia o godzinie 10 minut 40 przed południem).

Przewodniczący: J. E. Marszałek krajowy Stanisław hr. **Badeni**.

Ze strony c. k. Rządu: J. E. c. k. Namiestnik Dr. Michał **Bobrzyński** i Radca Dworu Stanisław **Grodzicki**.

Sekretarze: Mieczysław **Urbański**, Stanisław Henryk hr. **Badeni**, Jan **Wasung**, Zacharyasz **Skwarko**.

Obecných posłów: 134.

Marszałek. Sejm w komplecie, posiedzenie otwieram. Protokół z 97 posiedzenia uważam za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół z 98 posiedzenia jest złożony w biurze sejmowem do przejrzenia.

Proszę p. sekretarza o odczytanie spisu petycji.

Sekretarz p. St. H. hr. **Badeni** (*czyta spis petycji wniesionych po dzień 19. października 1910.*)

5569. L. s. 7573. Włodzimiera Dorykowa, nauczycielka, Milatyczy, p. p. Merunowicza o policzenie lat — do kom. szkolnej.
5570. L. s. 7574. Gmina Pobiedno, p. p. Wrześniowskiego o zasiłek dla rodziny odzupasowanej z Węgier z 6 osób złożonej — do kom. budżet.
5571. L. s. 7575. Mieszkańcy przysiółków Ispina, Krzykówka, Psarki i Brzesko, p. p. Maissa o utworzenie samoistnej gminy — do kom. gminnej.
5572. L. s. 7576. Julia Topolnicka, sierota po asystencie rach. Wydziału kraj., Stryj, p. p. Bojka o zapomogę — do kom. budżet.
5573. L. s. 7577. Wydział pow. w Dolinie, p. p. Cipsera o odpisanie zasiłku udzielonego w roku 1908 dla funduszu powiatowego dróg gminnych — do kom. drogowej.
5574. L. s. 7578. Wydział powiatowy w Dolinie, p. p. Cipsera w sprawie bonifikacji za ubytek w dochodach po wygaśnięciu prawa propinacyjnego — do kom. budżetowej.
5575. L. s. 7579. Wydział powiat. w Dolinie, p. p. Cipseza o odpisanie reszty długu 5000 K na szpital — do kom. budżet.
5576. L. s. 7580. Spółka kowalska w Sułkowicach, p. p. A. Lubomirskiego o zasiłek na powiększenie warsztatów c. k. szkoły zawodowej przemysłu żelaznego — do kom. przemysł.
5577. L. s. 7581. Tow. „Narodna Spiłka w Krasnej, p. p. Sandulaka o subwencyę — do kom. budżet.
5578. L. s. 7582. Tow. prywatnego seminaryum nauczycielskiego żeńskiego, Stanisławów, p. p. Adama o subwencyę — do kom. budżet.
5579. L. s. 7583. Jan Chomin, emeryt. nauczyciel, Ostrów, p. p. Adama o przyznanie lat — do kom. szkolnej.
5580. L. s. 7584. Polskie Tow. gimnastyczne „Sokół“ w Kałuszu, p. p. Adama o subwencyę — do kom. budżet.
5581. L. s. 7585. Zofia Mściwujewska z Popielów, nauczycielka, Krzywczyce, przez p. Adama o pięciolecie — do kom. szkolnej.
5582. L. s. 7586. Honorata Radomska, wdowa po nauczycielu, Radymno przez posła Skarbka o zapomogę — do kom. szkolnej.
5583. L. s. 7587. Franciszek Łukasiewicz, słuchacz filozofii, Wiedeń, p. p. Krzysztofowicza o zasiłek na studia gry na fortepianie — do kom. budżet.
5584. L. s. 7588. Piotr Szałuba, były policyjant miasta Frysztaku, p. p. Stefczyka o zaopatrzenie — do kom. petycyjnej.
5585. L. s. 7591. Komitet internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego męskiego, Stanisławów, p. p. Dembowskiego o subwencyę na spłatę domu — do kom. budżet.
5586. L. s. 7592. Komitet internatu dla uczniów seminaryum nauczycielskiego męskiego Stanisławów, p. p. Dembowskiego o subwencyę — do kom. budżet.
5587. L. s. 7593. Marya Wernicka, nauczycielka muzyki, Lwów, p. p. Wikł. Władysł. Czaykowskiego o zasiłek na studia — do kom. budżet.
5588. L. s. 7594. Marya Deskurowa z Grzywińskich, nauczycielka, Lwów, przez posła J. Szeptyckiego o policzenie lat służby — do kom. szkolnej.

Marszałek. Proszę p. sekretarza o odczytanie interpelacyj.

Sekretarz p. **Skwarko** (*czyta*).

Interpelacya do c. k. Prawytelstwa p. Skwarka i tow. w sprawie maltretowania członków Towarzystwa „Sicz“ przez Starostwo w Bohorodczanach.

Інтерпеляция до ц. к. Правительства п. Скварка і тов. в справі мальтредования членів Товариства „Січ“ через Староство в Богородчанах.

Interpelacya do c. k. Prawytelstwa p.

Інтерпеляция до ц. к. Правительства

A. Starucha i tow. w sprawie nerozpysania wyborów do Rady powitowej w Lisuku.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. A. Starucha i tow. w sprawie postępowania szkolnego inspektora okružnoho w Starim Sambori.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. T. Starucha i tow. w sprawie pereśladowania ruskych uriadnykiw zi zhladiw służbowych.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. T. Starucha w sprawie pobilszenia warty w seli Horodyszczu pow. Bereżany.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. T. Starucha i tow. w sprawie umiszczenia różni w Bereżanach.

Interpelacyja do c. k. Prawytelstwa p. Dumky i tow. w sprawie wyborów hromadskich w Małaszewciach pow. Ternopil.

Marszałek. Interpelacye odstąpię komisarzowi rządowemu.

Przed porządkiem dziennym zażądał głosu p. Komisarz rządowy celem dania odpowiedzi na interpelacye.

Udzielam mu głosu.

Komisarz rządowy Radca Dworu p. **Grodzicki** (czyta):

„Na interpelacyę pp. posłów Wasunga i towarzyszy wniesioną na posiedzeniu Sejmu krajowego z 19. października 1908 w sprawie dodatków na mieszkanie dla nauczycielek tymczasowych, których mężowie lub ojcowie zajmują przy tej samej szkole wolne mieszkanie z tytułu ustawowego, mam zaszczyt odpowiedzieć co następuje:

Jak Wysokiemu Sejmowi wiadomo przed wejściem w życie noweli z 25. maja 1907 Nr. 49. Dz. u. kr. do ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli szkół ludowych, nauczyciele tymczasowi pobierali 10% dodatek na mieszkanie tylko w miejscowościach należących do I. II. i III. klasy płac nauczycielskich. Dopiero wymieniona ustawa wprowadziła te dodatki także dla nauczycieli tymczasowych w IV. klasie płac, jednak z zastrzeżeniem, o ile nie mają wolnego mieszkania w budynku szkolnym, którego to zastrzeżenia w poprzedniej ustawie nie było.

Rada szkolna krajowa zgodnie z Wydziałem krajowym zrozumiała intencję prawodawcy w ten sposób, że nie chodzi tu jedynie o wolne mieszkanie z tytułu ustawowego t. j. jeżeli nauczycielce tymczasowej należy się takie mieszkanie jako kierownicze szkoły względnie nauczycielce samoistnej szkoły 1-klasowej, lecz także jeżeli posiada je istotnie t. j. dzieli wolne mieszkanie z mężem lub z ojcem pełniącym obowiązki nauczyciela kierującego lub samoistnego w tej samej szkole, a wywodziła tę interpretacyę z obrad komisyjnych i dyskusyi nad odnośnym postanowieniem ustawowem.

To też gdy c. k. Ministerstwo wyznań i Oświaty w pewnym konkrentnym przypadku dało wyraz odmiennemu zapatrywaniu prawnemu, a Wydział krajowy wniósł przeciw tej decyzji zażalenie do Trybunału administracyjnego, Rada szkolna krajowa uznała za właściwe wyczekać rozstrzygnięcia tego Trybunału i do tego czasu wstrzymać się z uwzględnieniem odnośnych żądań nauczycielek ludowych.

Niedawno Trybunał administracyjny rozstrzygnął sprawę na korzyść tych żądań, a odnośne orzeczenie nadeszło do c. k. Rady szkolnej krajowej w pierwszych dniach października b. r.

Wskutek tego Rada szkolna wydała już zarządzenie celem bezzwłocznego asygnowania dodatku na mieszkanie wszystkim nauczycielom, którym z powyższych powodów nie był on dotąd przyznany a to od czasu nominacyi.

Na interpelacyji wneseni posłom Tymotejem Staruchom i tow. na zasidaniu Wysokoho Sojmu dnia 6. żowtnia s r.

п. А. Старуха і тов. в справі нерозписання виборів до Ради повітової в Ліску.

Інтерпеляция до ц. к. Правительства п. А. Старуха і тов. в справі поступовання шкільного інспектора окружного в Старім Самборі.

Інтерпеляция до ц. к. Правительства п. Т. Старуха і тов. в справі переслідування руских урядників зі зглядів службових.

Інтерпеляция до ц. к. Правительства п. Т. Старуха і тов. в справі побільшення варты в селі Городищу пов. Бережани.

Інтерпеляция до ц. к. Правительства п. Т. Старуха і тов. в справі уміщення різні в Бережанках.

Інтерпеляция до ц. к. Правительства п. Думки і тов. в справі виборів громадских в Малашівцях пов. Тернопіль.

На інтерпеляції внесени послом Тимотеєм Старухом і тов. на засіданю Ви-

сокого Соjму дня 6. жовтня с. р. і по-

i posłom Dr. Kostiom Łewyckym i tow. z 13. żowtnia s. r. w sprawie mnogomoh chybnoho przyznania hrupi najwyższe opodatkowanych z kategorii przemysłu i torhowli w powiti bereżańskim prawa wyboru odnogo człena Rady powitowoji, maju cześć zajawyty szczo ślidue:

Jak to wże w widpowidy na interpelacyju posła Dra Kostia Łewyckoho i tow. z dnia 17. sicznia s. r. w sprawie wyboriw do Rady powitowoji w Bereżanach, na zasidaniu Wysokoho Sojmu dnia 28. weresnia s. r. pozwoływ ja sobi zaznaczyty dowerszenie rozdiłiw mandatiw do Rady powitowoji na okremi hrupy na pidstawu sporiadżenych przez urjady podatkowi wykaziw podatkiw, potwierdżenych dokładno czerez ti urjady, szczo kwoty podatkwowi wstawłeno do wykazu z knyh podatkwowych.

C. k. Namisnyctwo musilo otże tiji a ne inszi kwoty wzjaty za pidstawu przy rozczysleniu skilkosty człeniw Rady powitowoji na okremi hrupy i wczysłyty do hrupy najwyższe opodatkowanych z kategorii przemysłu i torhowli ti podatki, kotri pišla zakona i doteperisnoji judykatury do toji hrupy należat.

Suma wsich podatkiw opłaczuwanych w powiti bereżańskim wynosyt 410.278 K. 72 s.

Pisla §. 8 zakona o reprezentacyji powitowij, szczyby hrupa zhadana mala prawo obyрати osibnoho człena Rady powitowoji, potribno, szczyby podatki należaczci do toji hrupy wynosyły szczo najmensze 7889 K

Otże suma wykazanych i poczyslenych w tij hrupi podatkiw siu kwotu perewyszaje, zadlaczoho w hrupi tij przyśluhuje prawo wyboru okremoho człena Rady powitowoji. I tak akt wyborczyj może buty zacziplenyj w toci instancyji zhladno czerez zażalenie do Trybunału administracyjnoho.

Szczo do osib wyminenych w interpelacyji posła Dra Łewyckoho ne posiadajuczich mimo tytułu należania do hrupy najwyższe opodatkowanych z kategorii przemysłu i torhowli służyt na slučaj pomiszczenia ich na lysti wyborciw prawo wnoszenia reklamacyji.

W Kozowi, hde Rada hromadzka, je rozwiadzana, zarjadżeno faktyczno wybir delegatiw do wyboru Rady powitowoji czerez człeniw tymczasowoho zarjadu. Dawnijsza praktyka Namisnyctwa w podobnych slučajach була sprawdi insza, poneże z rozpysaniem wyboriw do Rady powito-

слом Др. Костьом Левицким і тов. з 13. жовтня с. р. в справі мнимого хибного признання групі найвисше оподаткованих з категорії промислу і торгівлі в повіті бережаньськiм права вибору одного члена Ради повітової, маю честь заявити що слidue:

Як то вже в відповіді на інтерпеляцию посла Дра Костя Левицкого і тов. з дня 17. сiчня с. р. в справі виборів до Ради повітової в Бережанах, на засiданю Високого Соjму дня 28. вересня с. р. позволив я собі зазначити довершене розділів мандатів до Ради повітової на окремі групи на підставі споряджених через уряди податкові виказів податків, potwierdżених докладно через ті уряди, що квоти податкові вставлено до виказу з кних податкових.

Ц. к. Намісництво муслило отже ті а не інші квоти взяти за підставу при розчисленю скількості членів Ради повітової на окремі групи і вчислити до групи найвисше оподаткованих з категорії промислу і торгівлі ті податки, котрі пісьля закона і дотеперішної юдикатури до тої групи належать.

Сума всіх податків оплачуваних в повіті бережаньськiм виносить 410.278 K. 72 с.

Після §. 8 закона о репрезентациі повітової, щоби група згадана мала право обирати осiбноho члена Ради повітової, потрiбно, щоби податки, належачі до тої групи, виносили що найменше 7889 K.

Oтже сума виказаних і почислених в тій куриі податків сю квоту перевисшає, за для чого в групі тій прислугує право вибору окремого члена Ради повітової. I так акт виборчий може бути зачиплений в тоці інстанціі зглядно чезре зажалене до Трибуналу адміністративного.

Що до осіб виминених в інтерпеляциі посла Дра Левицкого не posiadajuczich mimo титулу належання до групи найвисше оподаткованих з категорії промислу і торгівлі служить на случай поміщення їх на листі виборців право вношення рекламациі.

В Козові, де Рада громадска є розвязана, заряджено фактично вибір делегатів до вибору Ради повітової чезре членів тимчасового заряду. Давнійша практика Намісництва в подібних случаях була справді инша, понеже з розписанем виборів де Ради повітової

woji zderżowano się tam, hde w powiці pewna Rada hromadzka była rozwiązana aż do ukonstituowania się nowoji Rady hromadskoj.

Koły odnak wid jakohoś czasu ukonstituowanie się nowych Rad hromadskich w takich słuczajach widraczaje się czasom na lita w naslidok czoho wybory do Rady powitowoji ulahałyby kilkolitnomu prowolikaniu, baczyło się Namisnyctwo spowodowane, osoblywo na zakydy pidnoszeni tak w Radі derżawnij i w Sojmi, jak takoz i w prasi, widstupyty wid powyzszoji praktyky. Teper zarjadzuje takoz Namisnyctwo wybory do Rady powitowoji choťiaj w czasi ich rozpysania rozwiązani były Rady hromadski w powiці, na prymir: w Jaworzni, powića chrzaniwskoho, w Truszowyciach powića dobromylskoho, w Łyszni powića drohobyckoho i w Czortiwcy powića hōrodeńskoho.

Z pryczny sich zarjadzień w żadnim z powyzszych słuczajiw ne wneseno załań.

Wybory bereżański, kołyby stosowano zhadanu praktyku, musyłyby dijsno diżnaty znacnoho prowolikania, poneże w Kozowij z pryczyny widnosyn Panam Interpelantom dobre znanych na skore ukonstituowanie się Rady hromadskoj na razi nema wyhładu.

Na interuelacyę sejmową posła Krempy i tow. wniesioną w Sejmie dnia 12. października 1907 w sprawie nakazu zalesienia gruntów wykorczowanych w Brzezinach.

Twierdzenie interpelantów, jakoby las w Brzezinach zwany lasem „Tycznym“ został przed 15 laty przez Rząd wykorczowany i na licytacyi oddany włościanom do uprawy rolnej jest niezgodny z istotnym stanem rzeczy. Las ten parcela lk. 2203 o obszarze 103 morgów 994 sążni kwadratowych w gminie kat. Brzezina był od niepamiętnych czasów własnością prywatną, w ostatnich czasach Jana Kugła i przeszedł w r. 1904 w drodze publicznej licytacyi na własność Arona Mojżesza Schlesingera.

Już do Kugła wydało Starostwo ropczyckie pod 27. listopada 1899 l. 15511 orzeczenie zobowiązujące go do zalesienia rzeczzonej parceli, którą bezprawnie wykorczowano.

Orzeczenie to urosło w moc prawną.

Gdy następnie Schlesinger, kupiwszy tę parcelę leśną zaczął ją między włościan parcelować, Starostwo przypomniało obowiązek zalesienia i przestrzegało ludność przed nabywaniem gruntów z tej parceli jako gruntów leśnych na których ciąży obowiązek zalesienia. Gdy mimo to kilkunastu okolicznych włościan m. i. Jakób i Jędrzej Mizowscy, Aniela Konzur, Jan Majchrowicz, Ad. Florek, Jan i Wojciech Sokołowski i Jędrzej Orga nabyli od Schlesingera pojedynczo ze wspomnianej parceli leśnej lk. 2203, wniesli razem ze Schlesingerem podanie o pozwolenie na przemianę kultury leśnej tej parceli na kulturę rolną.

Tej prośbie odmówiono w ostatniej instancyi decyzją c. k. Ministerstwa rolnictwa z 5. lutego 1908 L. 48581 i nakazano zalesić nieprawnie wykorczowane grunta.

O ileby niektórzy nabywcy drobnych części rzeczzonej parceli wniesli dodatkowe prośby o zezwolenie na dalsze utrzymanie nabytych gruntów w uprawie rolnej, prośby te będą wzięte pod rozwagę czy i o ile żądaniu ich ze względu publicznosci można by zadość uczynić.

zderżowano się tam, de w powiці pewna Rada громадська була розв'язана аж до уконститування ся нової Ради дромадської.

Коли однак від якогось часу уконституоване ся нових Рад громадских в таких случаях відрачає ся часом на літа, в наслідок чого вибори до Ради повітової улягалиби кількалітному проволіканю, бачило ся Намісництво споводоване, особливо на закиди підношені так в Раді державній і в Соїмі, як також і в пресі відступити від повизшої практики. Тепер заряджує також Намісництво вибори до Ради повітової хоťяй в часі їх розписаня розв'язані були Ради громадські в повіті, на примір: в Яворові, повіća хщанівського, в Трушівцях повіća добромильського, в Лицїні повіća дрогобицького і в Чортівци повіća городеньського.

З причини сіх заряджень в жаднім з повисших случаїв не внесено зажалень

Вибори бережанські, колиби стосовано згадану практику, мусілиби дійсно дізнати значного проволіканя, понеже в Козовій з причини відносин Панам Інтерпелянтам добре знаних на скоре уконституоване ся Ради громадської на разі нема вигляду.

Na interuelacyę sejmową posła Krempy i tow. wniesioną w Sejmie dnia 12. października 1907 w sprawie nakazu zalesienia gruntów wykorczowanych w Brzezinach.

Twierdzenie interpelantów, jakoby las w Brzezinach zwany lasem „Tycznym“ został przed 15 laty przez Rząd wykorczowany i na licytacyi oddany włościanom do uprawy rolnej jest niezgodny z istotnym stanem rzeczy. Las ten parcela lk. 2203 o obszarze 103 morgów 994 sążni kwadratowych w gminie kat. Brzezina był od niepamiętnych czasów własnością prywatną, w ostatnich czasach Jana Kugła i przeszedł w r. 1904 w drodze publicznej licytacyi na własność Arona Mojżesza Schlesingera.

Już do Kugła wydało Starostwo ropczyckie pod 27. listopada 1899 l. 15511 orzeczenie zobowiązujące go do zalesienia rzeczzonej parceli, którą bezprawnie wykorczowano.

Orzeczenie to urosło w moc prawną.

Gdy następnie Schlesinger, kupiwszy tę parcelę leśną zaczął ją między włościan parcelować, Starostwo przypomniało obowiązek zalesienia i przestrzegało ludność przed nabywaniem gruntów z tej parceli jako gruntów leśnych na których ciąży obowiązek zalesienia. Gdy mimo to kilkunastu okolicznych włościan m. i. Jakób i Jędrzej Mizowscy, Aniela Konzur, Jan Majchrowicz, Ad. Florek, Jan i Wojciech Sokołowski i Jędrzej Orga nabyli od Schlesingera pojedynczo ze wspomnianej parceli leśnej lk. 2203, wniesli razem ze Schlesingerem podanie o pozwolenie na przemianę kultury leśnej tej parceli na kulturę rolną.

Tej prośbie odmówiono w ostatniej instancyi decyzją c. k. Ministerstwa rolnictwa z 5. lutego 1908 L. 48581 i nakazano zalesić nieprawnie wykorczowane grunta.

O ileby niektórzy nabywcy drobnych części rzeczzonej parceli wniesli dodatkowe prośby o zezwolenie na dalsze utrzymanie nabytych gruntów w uprawie rolnej, prośby te będą wzięte pod rozwagę czy i o ile żądaniu ich ze względu publicznosci można by zadość uczynić.

Na interpelacyju Paniw Posłiw Dra Łewyckoho i towarzysziw z żowtnia 1909 w sprawie ryskich paralelok w szkoli mužeskiej w Kutach powita kosiwskoho maju cześć widpowisty, szczo c. k. Rada szkolna krajewa pozwołyła po wysłuchaniu hromady i po perewedeniu zapysiw, szczyby w roci szkolnim 1910/1911 w riwnoriadnym widd'ili perszoji klasy szkoły mužeskoji w Kutach buw jazyk wykładowyj ruskyj, pid usłiwjem, szczo frekwencya chłopciw w tim widd'ili ne spade ponyższe sorok.

Na interpelacyju Paniw Posłiw Dra Łewyckoho i towarzysziw z dnia 24. sicznia 1910 w sprawie pobudowania nowoho budynku na umiszczenie szkoły w Dułybach powita stryjskoho maju cześć widpowisty, szczo na osnovi wyślidu dochodzeń i peresłuchania reprezentantiw storin konkurencyjnych, postanowyła c. k. Rada szkolna krajewa riszeniem z dnia 3. sicznia 1910 cz. 67811 budowy szkoły w Dułybach o szesty salach naukowych z mieszkaniem i prynależnostiami pry pomocy bezzworotnoji żapomohy i pozyczky bezprocentowoji.

Budowa ta rozpoczata seho roku, bude ciłkowity ukinczena i widdana do użytku szkolnoho z wesnoju 1911 roku.

Na interpelacyju Paniw Posłiw Sandulaka i tow. z lutoho 1910 w sprawie wyboru hruntu pid budowy szkoły na prysiłku Śnidawka ad Riczka powita Kosiwskoho maju cześć widpowisty jak śluduje;

C. k. likar powitowyj, badajuczy kilka płoszcz wkazanych jemu pid budowy szkoły na prysiłku Śnidawek zajawyw sia za hruntom Tynkalukiw, objimajuczym parceli kat. 3183 i 3181/2. i uznaw zi stanowyszczu sanitarnoho sej hrunt za najwidpowidnijszyj, natomiśť uznaw hrunt Anczla Schirna zamoczarowatyj a czerez te ne widpowidnyj.

Poneże bilsza czaśť meszkanciw domahuje sia budowy szkoły na hrunti Schirna i pidnesła poważni zakydy proty hruntowy, kotryj likar powitowyj uznaw za widpowidnyj dla ciłyj szkolnych, zariadyła c. k. Rada szkolna krajewa formalne dochodzenie na miscy i poruczyła c. k. Radi szkolnij okružnij w Kosowi, szczyby — do seji czynnysty wizwała c. k. likara powitowoho i c. k. inżyniera, jak takož reprezentantiw storin interesowanych i szczyby na osnovi wyślidu wywidok i peresłuchania storin wydała w toci instancyi riszenie szczo do wyboru hruntu pid budowy szkoły na prysiłku Śnidawka.

Na interpelacyju Paniw Posłiw Dra Korola i tow. z żowtnia 1909 w sprawie

Na інтерпеляцію Панів Послів Дра Левицького і товаришів з жовтня 1909 в справі руских паралельок в школі мужескій в Кутах, повіта косівського, маю честь відповісти, що ц. к. Рада шкільна краєва дозволила по вислуханю громади і по переведеню записів, шоби в році шкільнім 1910/1911 в рівноряднім відділі першої кляси школи мужескої в Кутах був язик викладовий руский, під услівем, що фреквенция хлопців в тім відділі не спаде понизше сорок.

На інтерпеляцію Панів Послів Дра Левицького і товаришів з дня 24, січня 1910 в справі побудованя нового будинку на уміщенє школи в Дулибах, повіта стрийського, маю честь відповісти, що на основі вислїду доходжень і переслуханя репрезентантів сторін конкуренційних постановила ц. к. Рада шкільна краєва рішенєм з дня 3. січня 1910 Ч. 67811. будову школи в Дулибах о шести саях наукових з мешканєм і приналежностями при помочи безzworotnoji żapomohy i pozyczky bezprocentowoji.

Budowa ta rozpoczata sego roku, bude ciłkowity ukinczena i widdana do użytku szkolnoho z wesnoju 1911 roku.

Na інтерпеляцію Панів Послів Сандуляка і тов. з лютого 1910 в справі вибору ґрунту під будову школи на присілку Снідавка ад Річка, повіта косівського, маю честь відповісти як, слїдує:

Ц. к. лїкар повітовий, бадаючи кілька площ' вказаних ему під будову школи на присілку Снідавка заявив ся за ґрунтом Тинкалюків, обіймаючим парцелі кат. 3183 і 3181/2 і uznaw зі становища санитарного сей ґрунт за найвідповіднійший, натомість uznaw ґрунт Анчля Шірна за мочароватий а через те не відповідний.

Poneże, більша часть мешканців домагає ся будови школи на ґрунтї Шірна і піднесла поважні закиди проти ґрунтови, котрий лїкар повітовий uznaw за відповідний для цілий шкільних, зарядила ц. к. Рада шкільна краєва формальне доходженє на місци і поручила ц. к. Радї шкільній окružnij в Косові, шоби — до сеї чинности визвала ц. к. лїкара повітового і ц. к. інжинера, як такož репрезентантів сторін інтересованих і шоби на основі вислїду вивідок і переслуханя сторін, видала в тоці інстанції рішенє що до вибору ґрунту під будову школи на присілку Снідавка.

На інтерпеляцію Панів Послів Дра Короля і тов. з жовтня 1909 в справі

wykładowo jazyka w narodnij szkoli w Bilawynciach buczackoho powita maju cześć, widpowisty, szczo c. k. szkilna Rada krajewa po perewedeniu potribnych dochodzeń reskryptom z dnia 5. ćwitnia 1910 Cz. 19397 zatwerdyła na osnovi artykułu 2 zakona z dnia 22. czerwnia 1867 Cz. 13. W. z. d. uchwału hromadskoj Rady w Bilawynciach z dnia 5. lutoho 1908, syłuju kotroji postanowłeno, szczo wykładowym jazykom w narodnij szkoli w Bilawynciach maje buty jazyk ruskyj z tym, szczo na pidstawie art. 3 nawedenoho zakona polskij jazyk bude obowiazkowym predmetom nauky.

Na sij osnovi widbuwaje sia teper w narodnij szkoli w Bilawynciach nauka w jazyci ruskim.

Marszałek. Przed przystępieniem do wicki. Udzielam mu głosu.

P. Lewicki. Wysokij Sojme!

Ja zhołosyw sia do hołosu pered prystupłeniem do porjadku dnewnoho w ciły postawłenia wnesenia formalnoho, wnesenia w sprawie nadzwyczajno ważnij tak jak ona dotyczyt dalszoho traktowania sprawy reformy wyborczoji do otseho Sojmu.

Dnia wczerasznoho pryriaw Sojm nałte wnesenie pp. Lea i towarzysziw z żazywom, szczo by komisja dla reformy wyborczoji do 2 dni predložyla Sojmowy sprawozdanie o stani sprawy reformy wyborczoji do otseho Sojmu.

Otsym żazywom i riszeniem nałtosty publiczno zadokumentowano, szczo dotepiriszni werchowody seho kraju używajut' wsiakich možlywych sposobiw, szczo by proty interesiw szyrokych mas naselienia krajewoho jak najdowsze utrymoty sia pry własty, ta prowoliakajut sprawu reformy wyborczoji wże 3 roky.

Koły perejszow toj nałtuy wnesok w ciły bezprowołoczno perewedenia sprawy reformy wyborczoji do Sojmu krajewoho, protoje ricz konieczna daty czas i spromohu komisji dla reformy wyborczoji szczo by ona swoi praci bezprowołoczno wykonała, szczo by kraj uwilnyty wid toho niesprawedływoho i pereżytoho Sojmu w zahali, a z osibna dla naroda ruskoho z koždym dnem kuje kajdany w ciły wzderzania samostijnoho rozwoju toho naroda, jak predloženia o polskych szkołach realnych, polskim patronati dla rukodila i promysłu, rozszyrenie awtonomiji krajewoji, ta pry ignorowaniu wsiakych naszych najsprawedłwyszych domahań w interesie rozwoju naszoho ruskoho naroda.

wykladowo jazyka w narodnij szkoli w Biławincjach, bucackiego powita, maju cześć widpowisti, szczo c. k. szkilna Rada kraewa po perewedeniu potribnych dochodzeń reskryptom z dnia 5. ćwitińia 1810 Ч. 19397 затвердила на основі артикулу 2 закона з дня 22. червня 1867 Ч. 13 В. з. д. ухвалу громадської Ради в Білявинцях з дня 5. лютого 1908, силою котрої постановлено, що внкладовим язиком в народній школі в Вілявинцях має бути язык руский з тим, що на підставі арт. 3. наведеного закона польський язык буде обовязковим предметом науку.

На сій основі відбуває ся тепер в народній школі в Вілявинцях наука в язичі руским.

porządku dziennego zażądał głosu p. Le-

Високий Сойме!

Я згоłosив ся до голосу перед приступленем до порядку dnewnoho w ciły поставлєня внесєня в спрарі надзвичайно важній, так як она дотичит дальшого трактованя реформи виборчої до отсего Сойму.

Дня вчерашного прийав Сойм нагле внесєне pp. Леа і товар. з зазивом, шоби комісія для реформи виборчої до 3 днів предложила Соймови справозданє о стані справи реформи виборчої до отсего Сойму.

Otsim зазивом і рішенем наглости publiczno задokumentowano, szczo dotepiriszni werchowody seho kraju užiwajut' vsjakich možlywych sposobiw, szczo by proty interesiw szyrokych mas naselєnia kraєwoho ak najdowsze utrimati sia pri własti, ta prowoliakajut sprawu reformy виборчої вже 3 роки.

Коли перейшов той наглий внесок в ціли безпrowołoczно перевєденя справи реформи виборчої до Сойму краєwого, річ конечна дати час і спромугу комісії для реформи виборчої, шоби она свої праци безпrowołoczно виконала, шоби край увільнити від того niesprawedłiwого і пережитого Сойму в загалі, а з'осібна для руского народа з кождим dnem кує кайдани в ціли wzderzania samostijnoho rozwoju того народа, як predložєnia o polskich szkołach realnych, polskim patronati dla rukodila i promysłu, rozszyrenie awtonomiji kraєwoji, ta pry ignorowaniu vsjakich наших najsprawedłiwiszych domahań w interesie rozwoju нашoho руского народа.

Tomu ne w syli zaradyty permanencya komisji dla reformy wyborczozi tak jak w czasi koły nema Sojmu, ne może ona radyty, bo jeji człeny ne majucz y klubiw pry sobi, ne możut' dawaty deklaracji ani zakluczaty kompromisiw, a koły Sojmu padyt' tohdy zasidania szczodenni sojmu abсорбуjut weś czas tak, szczo komisja dla reformy wyborczozi, choť має pry sobi kluby zibrani, zadla braku czasu i peretiażenia inszymy sprawamy ne może spowniaty swoho welma ważnoho historycznoho obowiazku, jakyj na niu włożyła otsia Pałata i jakoho wid neji żadaje ciłyj nasz kraj i szyroki masy naszoho naselenia, nyny pokrywdżeni, bo nedopuszczeni do riwnoho prawa politycznoho i do reprezentacyi w otsim Sojmi krajewim.

Tomu jawlajeś riczyju koniecznoju widłożyty dalszi narady otseji Pałaty aż do toho czasu, koły komisja dla reformy wyborczozi spownyt' swij obowiazok i tut ze swoim sprawozdaniem w sprawie reformy wyborczozi, bo inaksze my ne dijdemo do spownienia toho zadania wetykoho i ważnoho.

I koły Wy, poważani Panowe, hołosowałyście za nahłostyju wnesku, koły Wy na serjo traktujete hołos szyrokych mas naselenia, na serjo traktujete zajawy, szczo ne widstupyte wid swoho żadania, szczo komisja bezprowołoczno prystupyla do połahodżenia toji sprawy, szczo Sojmu widnowy w sia uchwałeniem nowoji sprawedywoji reprezentacji, opertoji na ciłim naseleniu toho kraju, — to Wy powynni i obowiazani w imia dobra narodiw polskoho i ruskoho raz zrobyty tut konklawe, sprawu prytychnuty, szczo by dowsze jeji ne prowolikaty, bo inaksze dijde do duże sumnych nasłidkiw ne łysz w kożdym tabori, ne łysz widnoszenia Waszi a nasi zaostrjat sia, ale ciłyj kraj wystupyt' protyw toji reprezentacji i ona do reszty stratyť swoje znaczinie.

Dłatoho stawlu formalnyj wnesok na zamknienie nynisznoho zasidania i widłożenie dalszych narad otseji Wys. Pałaty aż do czasu predłożenia sprawozdania komisji dla reformy wyborczozi do hałyckoho sojmu krajewoho i proszu o pryńiatie ot seho wnesku. (*Oklaski z ław postów ruskich*).

Marszałek. Czy żąda kto głosu pod względem formalnym?

P. Stapiński. Proszę o głos.

P. Leo. Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. Stapiński.

P. Stapiński. Proszę Ekscellencyi celem umożliwienia porozumienia co do wnio-

Tomu ne w silii zaraditi permanencya komisii dla reformy wyborchoi tak jak w chasi, коли нема Союму не може она радити, бо єї члени не маючи клубів при собі не можуть давати деклярації ані заклучати компромісів, а коли Союм радить, тогди засідання щоденні Союму абсорбують весь час так, що комісія для реформи виборчої хоť має при собі клуби зібрані, задля браку часу і перетяження иньшими справами не може спвняти свого ельми важного історичного обовязку, який на'ню вложила отся Палата і якого від неї жадає цілий наш край і широкі масинашого населеня, нині покrywджені, бо не допущені до рівного права політичного і до репрезентації в отсім Союмі краєвим.

Tomu являєсь річию конечною відложити дальші наради отсеї Палати аж до того часу, коли комісія для реформи виборчої спвнить свій обовязок і тут прийде зі своїм справозданем в справі реформи виборчої, бо інакше ми не дійдемо до спвнення того завдання великого і важного.

I коли ви, поважани Панове, голосувалисьте за нагlostию внеску, коли ви на серию тракуете гоłos широкых мас населеня, на серию тракуете заяви, що не відступите від сего жаданя, що би комісія безпrowołoczно приступила до полагодження тої справи, що би Союм відновив ся ухвалением нової справедливої репрезентації, опертої на цілїм населеню того краю, то ви повинні і обовязани в імя добра того краю, в імя добра народів польского і руского раз зробити тут конкляве, справу притиснути, що би довше єї непроволкати, бо інакше дійде до дуже сумних наслїдків не лиш в кождім таборі, не лиш відношеня ваші а наші заострять ся, але цілий край виступить против тої репрезентації і она до рещи стратить свое значіне.

Длatoго ставлю формальний внесок на замкнене нинішного засідання і відложене дальших нарад отсеї Вис. Палати аж до часу предложеня справозданя комісії для реформи виборчої до галицкого Союму краєвого і прошу о прыняте от сего внеску.

sku p. Lewickiego, ażeby zechciał przerwać posiedzenie na 10 minut. (P. Pastor, to za mało. Głosy. Prosimy przerwać posiedzenie na pół godziny.)

Marszałek. Głos ma p. Leo.

P. Leo. Przyłączam się do wniosku p. Stapińskiego i proszę, aby Ekscellencya p. Marszałek przerwał posiedzenie na pół godziny.

Marszałek. Nim podam ten wniosek do głosowania muszę odczytać przedewszystkiem postanowienie regulaminu i wskutek tego zastrzedz sobie po przerwie stanowisko, jakie ja w tej sprawie zajmę.

A mianowicie regulamin mówi: „Marszałek oznacza i podaje do wiadomości Sejmu dzień i godzinę następnego posiedzenia. O wniosku żądającym wyznaczenia dla następnego posiedzenia innego dnia lub godziny, popartym przez 15 posłów, rozstrzyga Sejm bez rozprawy, jeżeli go Marszałek nie uwzględnił.“ Zatem wniosek regulaminowy, który mógłby być poddany pod głosowanie, jest wniosek żądający wyznaczenia dla następnego posiedzenia innego dnia i godziny, zatem nie wniosek negatywny, że posiedzenia nie mają się odbywać, do tego i do tego czasu, tylko wniosek pozytywny, że posiedzenie następne ma się odbyć nie w tym dniu i godzinie, którą proponuje Marszałek, lecz w innym dniu i godzinie.

Ja tylko w tej chwili podaję to do wiadomości Wys. Izby i zastrzegam sobie po przerwie zajęcie stanowiska, które będę uważał za właściwe, wobec wniosku p. Lewickiego.

Odraczam posiedzenie na pół godziny.

Przerwa posiedzenia o godzinie 11. minut 5. przed południem.

Po przerwie, o godzinie 12. minut 5. po południu.

Marszałek. Sejm w komplecie. Posiedzenie odroczone otwieram na nowo.

Otwartą jest rozprawa nad wnioskiem p. Lewickiego.

P. Leo. Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. Leo.

P. Leo. Wysoki Sejmie!

Jesteśmy zdania, że w obec ważności sprawy reformy wyborczej i drugiej sprawy, która pod względem gospodarczym jest dla kraju niesłuchanej wagi, a ma być w tych dniach w klubach omawiana, tj. sprawy kanałów wodnych, sesye sejmowe plenarne, powinnyby być tak zwoływane co do dnia i godziny, ażeby umożliwić klubom obrady spokojne nad powyższemi sprawami.

Odroczenie dzisiejszego posiedzenia nie ułatwiłoby nam załatwienia tych spraw, albowiem o zwołaniu dzisiaj przed południem klubów lub komisji nie mogłoby być mowy. Ze względów więc merytorycznych będziemy głosowali przeciw odroczeniu dzisiejszego posiedzenia. Zarazem jednak, ażeby dać możność przeprowadzenia tych obrad w najbliższych dniach, zgłosimy na końcu posiedzenia wniosek, ażeby następne posiedzenie odbyło się w sobotę.

P. Satpiń-ki. Proszę o głos.

Marszałek. Głos ma p. Stapiński.

P. Stapiński. Wysoka Izbo!

Przyłączamy się do opinii i wniosku p. Lea dodając od siebie, że sprawa reformy wyborczej dotychczas tak leniwie postępuje niestety, iż nie widzimy jej końca. Od siebie uznajemy, że ona jest trudna i wymaga dużo pracy i porozumienia się nawet w szczegółach.

(P. T. Staruch. Wże try lita sia wleczce.) | (Вже три літа ся влече.)

Ale ona się dzisiaj robi i nareszcie doczekujemy się jakiejś opinii i jakichś wniosków. Chcemy mieć możność te wnioski rozpatrzyć, ażeby nie wziąć na siebie odpo-

wiedzialności, że przez pospiech czy powierzchowne postąpienie przyczyniliśmy się do takiego czy owego zwrotu w sprawie reformy wyborczej.

Mamy to przekonanie, że wszystkie kluby, tak jak w tej Wys. Izbie mówią, także i u siebie w klubach to czują, że sprawa reformy wyborczej stała się piekącą i w interesie społeczeństwa, kraju i tej Wys. Izby jest koniecznem, aby ona załatwioną została. Jeżeli ma być załatwiona, to potrzeba na to jeszcze te luki i te nieporozumienia, jakie istnieją, usunąć a na to potrzeba czasu, a w czasie posiedzeń sejmowych tego czasu brak, albowiem rozbiła się dzień to na posiedzenia Sejmu, to na posiedzenia komisji i koniec końców pokazuje się zawsze, że z braku czasu sprawa, która powinna nad wszystkimi innymi panować, ulega odroczeniu.

Aby temu zapobiedz jesteśmy za tem, aby posiedzenia Sejmu aż do załatwienia sprawy reformy wyborczej nie odbywały się wcale.

Jeżeli p. Leo zapowiada, że przy końcu posiedzenia postawi dotyczący wniosek, oświadczam, że solidarnie pójdziemy i za jego wnioskiem głosować będziemy.

W tej chwili głosować będziemy przeciwko wnioskowi p. Lewickiego.

Marszałek. Głos ma p. Laskowski.

P. Laskowski. Wysoka Izbo!

W imieniu klubu prawicy mam zaszczyt oświadczyć, że głosować będziemy przeciwko wnioskowi p. Lewickiego, a to dlatego, że doświadczenie nas uczy, że ile razy udawaliśmy się z prośbą do JE. Marszałka, aby ze względu na posiedzenia klubowe w tak ważnej sprawie jak reforma wyborcza posiedzenia odbywał rzadko i krótko, zawsze p. Marszałek szedł nam na rękę tak, że nigdy nie mogliśmy się na niego z tego powodu żalić.

Istotnie sprawa reformy wyborczej przeważa dziś w Sejmie, kluby obradują nad nią i jestem przekonany, że skoro udamy się do JE. Marszałka z prośbą, aby posiedzenia odbywały się jeszcze rzadziej, to temu życzeniu naszemu, tej naszej prośbie zadość uczyni.

Nie widzimy zatem powodu, aby w tym względzie ograniczać Marszałka jakąkolwiek uchwałą.

Izba niezawodnie w myśl regulaminu miałaby prawo powziąć uchwałę, ażeby posiedzenia odbywały się rzadziej aniżeli dotąd, ale z tego powodu, który wyżej przytoczyłem, klub prawicy będzie głosował przeciwko wnioskowi p. Lewickiego.

Marszałek. Głos ma p. Adolf Brunicki.

P. Adolf Brunicki. Wysoka Izbo!

W imieniu centrum, w nieobecności prezesa, pozwalam sobie oświadczyć, że z powodu właśnie wymienionego przez poprzedniego mówcę klub nasz będzie głosował przeciwko wnioskowi p. Lewickiego.

Natomiast najzupełniej przyłączam się do wniosku p. Lea i za tym wnioskiem będziemy głosować, jeżeli go postawi.

Marszałek. Głos ma p. Lewicki.

P. Lewicki. Wysoka Pałato!

Postawlenyj mnoju imenem mojim i moich towarzysziw klubowych formalnyj wnesok obnymaje wlastywo 2 czasty.

Odna czast strimyt do toho, szczoby nyniszni naszi narady zamknuty, a druha czast strimyt do toho, szczoby plenarni narady toho Sojmu krajewoho widbuty sia doperwa tohdy, koły bude predložene sprawozdanie komisji dla reformy wyborczoj.

Koły druha czast w formi negatywnoj postawlena pišla hadky JE. p. Marszałka ne widpowidaje regulaminowy, dlatoho stylizuju mій wnesok w formi pozytywnoj, szczoby skłykaty zasidanie toj Wysokoj Pałaty zaraz po predloženiu sprawozdania komisji dla reformy wyborczoj.

Висока Палато!

Поставлений мною і моїх товаришів клубових формальний внесок обнимає властиво 2 часті.

Одна часть стремить до того, щоби нинішні наші наради замкнути, а друга часть стремить до того, щоби пленарні нарні наради того Союму краєвого відбули ся доперва тоді, коли буде предложене справоздане комісії для реформи виборчої.

Коли друга часть в формі негативній поставлена після гадки Є. Е. п. Маршалка не відповідає регулямінові, для того стилізую мій внесок в формі позитивній, щоби скликати засідане тої Високої Палати зараз по предложеню справозданя комісії для реформи виборчої.

W samij riczy uważaju, szczo wnesok toj formalnyj w ciłosty widpowidaje stanowysku zaniatomu wczera Wysokoju Pałatoju, szczo ono jest łysze prostoku konsekwencyjeju zmahań ciłoj Pałaty, wyrażenych wczerasznoju uchwałoj, szczo chcemo, szczyby sprawa reformy wyborczoj bezprowołoczno zistala połahodżena.

Na znak, szczo przystupajemo do diła i szczo zaraz chcemo sprawu połahodyty należałoby zaraz zamknuty naszi nyniszni narady.

Takie zamknienie obrad bułoby dokazom ważnocy chwyli historycznoj, jaka jest teper.

Dumaju, szczo bułoby riczyju wskazanaju, szczyby czasu ne tratyty i szczyby zaraz po połudny widbuty narady komisiji dla reformy wyborczoj, szczyby czerez połahodżenie toj sprawy umożływyty skorszyj prawylnyj chid narad toho Sojmu jak teper, koły narady sut pererywani i ne dochodymo do nijakoho pozytywnoho rezultatu.

Dłatoho prostuju w formi pozytywnoj mij wnesok i proszu o jeho pryniatie z uważy, szczo sprawa jest duże ważna i wid poriszenia toj sprawy zależyłt nasze stanowysko w tij Wysokij Pałati.

Marszałek. Proszę p. Posła powtórzyć mi swój wniosek we formie pozytywniej.

P. Lewicki. Wncszu, szczyby Wysoka Pałata uchwałyła zamknuty teper nyniszne zasidanie i postanowyty, szczyby najblyższe zasidanie buło skłykane zaraz po predłożeniu sprawozdania komisiji dla reformy wyborczoj.

Marszałek. Jak już poprzednio muszę i teraz zaznaczyć swoje stanowisko na podstawie regulaminu nietylko ze względu na obecny wniosek, ale i ze względu na wnioski, które ewentualnie tej samej natury mogłyby być postawione w ciągu obiad.

Wniosek p. Lewickiego jest dwojaki, a mianowicie jeden wniosek zamknięcia obecnego posiedzenia. Co do tego wniosku niema żadnej trudności, aby go poddać pod głosowanie i wniosek ten poddam też pod głosowanie po mojem przemówieniu.

Następnie p. Lewicki w tej chwili zmodyfikowawszy swój wniosek postawił drugi wniosek a mianowicie, aby następne posiedzenie odbyło się dopiero wtedy, gdy komisya przedłoży swoje sprawozdanie o reformie wyborczej.

Wniosku tego w tej chwili nie mogę poddać pod głosowanie, bo Wysokiej Izbie przysłuża prawo w chwili, kiedy Marszałek oznaczy następne posiedzenie, uchwałą swoją odmienny termin oznaczyć.

Ponieważ Wysoka Izba nie jest w tem szczęśliwem położeniu, iżby wiedziała już tej chwili, kiedy zamierzam naznaczyć następne posiedzenie, przeto nie może mego nieogłoszonego postanowienia zmieniać.

Wysoka Izba musi zatem poczekać aż do chwili, kiedy ja ogłoszę, na kiedy zamierzam następne posiedzenie wyznaczyć i dopiero wtedy uchwałą swoją odmienny termin naznaczyć.

To jest jedna rzecz. Ale nie mógłbym poddać tego wniosku pod głosowanie także i z tego powodu, ponieważ wniosek ten prawo zwoływania Sejmu przenosi z Marszałka już nietylko na Sejm ale wprost na komisję reformy wyborczej (*Brawo*). Bo wtedy prawo zwoływania Sejmu miałyby komisya reformy wyborczej i od tego,

В самій річі вважаю, що внесок той формальний в цілості відповідає становиску занятому вчера Високою Палатою, що оно єсть лише простою консеkwенцією змагань цілої Палати виражених вчєрашною ухвалою, що хочемо, щоби справа реформи виборчої безпроволочно зїстала полагоджена.

На знак, що приступаємо до діла і що зараз хочемо справу полагодити, належалоби зараз замкнути наші нинїшні наради.

Таке замкненє нарад булoб доказом важности хвилї історичної, яка є тепер.

Думаю, що булoби річю вказаною, щоби часу не тратити і щоби зараз по полудни відбути наради комісії для реформи виборчої, щоби через полагодженє тої справи уможливити скорший правильний хід нарад того Соїму, як тепер, коли наради суть переривані і не доходимо до нїякого позитивного резултуату.

Длєтого простую в формі позитивній мій внесок і прошу о єго принятє з уваги, що справа єсть дуже важна і від порїшеня тої справи залежить наше становиско в тїй Високїй Палатї.

Міжсїм. Прошу п. Посла повторїти менї свій вносек вє формї позитивнєй.

П. Левікї. Вношу, щоби Висока Палата ухвалила замкнути тепер нинїшне засїданє і постановити, щоби найблизше засїданє було скликанє зараз по предложеню справозданя комісії для реформи виборчої.

czy komisya reformy wyborczej zechce w tym lub owym czasie pracę swoją skończyć, musiałyby zależeć obrady wysokiej Izby. (*Brawo*).

Natomiast poddam pod głosowanie wniosek p. Lea, by następne posiedzenie Sejmu odbyło się dopiero w sobotę.

Ale ten wniosek mógłby być nawet przyspieszeniem zwołania Wysokiej Izby, bo ja n. p. mógłbym zwołać Izbę dopiero na poniedziałek, podczas gdy p. Leo wnosi, by Izba zebrała się już w sobotę, czyli że wniosek p. Lea byłby za przyspieszeniem obrad i za uniemożliwieniem obrad innej komisji, co nie jest wykluczone. Zastrzegam sobie wypowiedzenie swego zdania dopiero po skończeniu posiedzenia.

Obecnie podam pod głosowanie wniosek p. Lewickiego, aby dzisiejsze posiedzenie natychmiast zamknąć.

Kto z panów przyjmuje ten wniosek, zechce powstać. (*Powstają postowie ruscy*) jest mniejszość.

(P. **Petruszewicz**. To je skandal! | (То є шкандаль: Ганьба вам!)
Hańba wam!)

(*Postowie klubu rusko-ukraińskiego wnoszą okrzyki:*..

Hańba! Procz z tym Sojmom! | Ганьба! Проч з тим Сојмом!

P. **Petruszewicz** (*wolta*): Toj Sojm | Той Сојм має тільки ухвалити ре-
maje tilko uchwałyty reformu wyborczu, | форму виборчу, а впрочім до нічого
a wproczim do niczoho inszoho ne maje | иньшого не має права!

P. T. **Staruch**. Dosyt majemo krywd | Досить маємо кривд від того Сој-
wid toho Sojmu. | му!

*W tej chwili postowie ukraińscy wszczynają hałas i wrzawę, wznosząc najroz-
maitsze okrzyki. Odzywają się świsty i odgłosy trąbek, przyczem równocześnie biją
ci postowie w pulpity).*

Marszałek. Przystępujemy do porządku dziennego (*wśród nieustającej wrzawy*).

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie uzupełnienia regulacji Dniestru między Rozwadowem a Zurawnem. (**Aleg. 846**).

Sprawozdawca p. Pilat ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Pilat**. Wnoszę na odesłanie tego sprawozdania do komisji wodnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie ustawy wodociągowej dla miasta Przemyśla. (**Aleg. 847**).

Sprawozdawca p. Onyszkiewicz ma głos.

Sprawozdawca członek Wydziału kraj. p. **Onyszkiewicz**. Wnoszę na odesłanie tego sprawozdania do komisji gminnej.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Skarbka i tow. w przedmiocie ochrony brzegów i szkarp przy regulacji rzek przed szkodami wyrządzonemi przez bydło. (**Aleg. 848**).

Celem uzasadnienia wniosku ma głos p. Skarbek.

P. **Skarbek**. Wnoszę na odesłanie tego wniosku do komisji gospodarstwa krajowego.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji szkolnej o wniosku p. Bandrowskiego i tow. w sprawie zmiany ustawy krajowej o szkołach realnych. (**Aleg. 849**).

Sprawozdawca p. Halban ma głos.

Sprawozdawca p. **Halban** (*zaczyna czytać sprawozdanie*)

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Halban** (*czyta*)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. załączony % projekt ustawy;

2. rezolucję następującą:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby dała młodzieży narodowości ruskiej możność prawidłowego pobierania nauki języka ruskiego we wszystkich klasach wszystkich szkół realnych.

Ustawa

z dnia . . . zmieniająca §§ 3., 4. i 5., 10 A, 10 B, 10 C i 24 ustawy z dnia 24. sierpnia 1889 L. 108 Dz. u. kr.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. 1.

Postanowienia §§ 1., 2., 3., 4. i 5. ustawy z dnia 24. sierpnia 1899 L. 108 Dz. u. kr. tracą moc obowiązującą, w miejsce zaś §§ 1., 2., 10 A, B i C i 24 wchodzi w życie następujące:

§ 1. Zadaniem szkoły realnej jest:

1. podawać wykształcenie ogólne ze szczególnem uwzględnieniem praktycznych warunków życiowych na podstawie nauk matematyczno-przyrodniczych i języków nowożytnych.

2. przygotowywać do wyższych zakładów naukowych, do których dostęp abiturjentem tych szkół jest otwarty.

§ 2. Szkoły realne składają się z 8 klas, z których każda stanowi kurs roczny.

§ 10 A. Przedmiotami obowiązkowymi są:

a) Religia.

b) Języki, a mianowicie: język wykładowy, następnie język niemiecki i język francuski lub angielski, tudzież drugi język krajowy w granicach ustawy z dnia 15. lutego 1905 L. 108 Dz. u. kr.

c) Historia powszechna ze szczególnem uwzględnieniem historii nowożytnej oraz historia austriacka i ojczysta.

d) Geografia z uwzględnieniem statystyki, geografii ekonomicznej i krajoznawstwa.

e) Matematyka.

f) Historia naturalna (botanika, zoologia, mineralogia i geologia, biologia ogólna).

g) Fizyka.

h) Chemia.

i) Geometria wykreślna i rysunki geometryczne.

k) Propedeutyka filozofii.

l) Rysunki odręczne.

m) Gimnastyka.

n) Kaligrafia.

Nauka przedmiotów wyliczonych pod d, f, g, h, odbywa się z jak najszerszem zastosowaniem ćwiczeń praktycznych uczniów.

B) przedmioty względnie obowiązkowe:

Drugi język krajowy — ileby nie był przedmiotem obowiązkowym (§ 10 A b) — jest przedmiotem względnie obowiązkowym dla uczniów, których rodzice lub opiekunowie oświadczają z początku roku szkolnego, że ich synowie lub pupile będą braли udział w nauce tego języka. Takim uczniom wolno rozpocząć naukę przerwać tylko z ważnych powodów za zezwoleniem Rady szkolnej krajowej. Sposobność pobierania nauki drugiego języka krajowego winna być daną w każdej szkole realnej.

Nadto winna być udzielaną nauka języka łacińskiego w zakresie umożliwiającym abiturjentom przyjęcie na Uniwersytet w charakterze słuchaczy zwyczajnych.

C) Przedmiotami wolnymi są:

Język angielski lub francuski — o ile jeden z nich nie jest obowiązkowym — śpiew i stenografia. Inne przedmioty wolne mogą być w szkołach realnych zaprowadzone w miarę potrzeby za zezwoleniem Ministra Wyznań i Oświaty.

§ 24.

Grono nauczycielskie szkoły realnej składa się z dyrektora, z nauczycieli religii, z trzynastu conajmniej nauczycieli rzeczywistych przedmiotów obowiązkowych i z nauczyciela gimnastyki.

Art. III.

Szkoły realne siedmioklasowe, istniejące w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy będą stopniowo przez c. k. Ministerstwo Wyznań i Oświaty przekształcone na ośmioklasowe.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu Ministrowi Wyznań i Oświaty.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Prócz wniosków komisji wniósł p. Maryewski następującą rezolucję: *(czyta)*

„Wzywa się c. k. Rząd, aby nową reorganizację zastosował przede wszystkim do szkół nowo założonych w Wieliczce i Krośnie“.

Czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Halban**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Halban**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Halban** *(czyta)*

2. rezolucję następującą:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby dała młodzieży narodowości ruskiej możliwość prawidłowego pobierania nauki języka ruskiego we wszystkich klasach wszystkich szkół realnych.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje tę rezolucję, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęty.

Jest jeszcze rezolucja p. Maryewskiego, która opiewa *(czyta)*

„Wzywa się c. k. Rząd, aby nową reorganizację zastosował przede wszystkim do szkół nowo założonych w Wieliczce i Krośnie“.

Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Rozprawa zamknięta. Głos ma p. Sprawozdawca.

Sprawozdawca p. **Halban**. Zgadza się na tę rezolucję.

Marszałek. Kto przyjmuje tę rezolucję, zechce rękę podnieść. *(Większość)*. Jest przyjęta

Następuje sprawozdanie komisji bankowej o sprawozdaniach Wydziału kraj. z 9. lipca 1909 i 12. lipca 1910 o Banku krajowym. **(Aleg. 850)**.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz ma głos.

Sprawozdawca p. **Abrahamowicz** *(zaczyna czytać sprawozdanie)*.

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? *(Nikt)*. Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa

zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Abrahamowicz**. Pozwolę sobie przedewszystkiem sprostować pomyłkę druku w sprawozdaniu.

Mianowicie na str. 5 w wierszu ostatnim z dołu ma być zamiast „na lat 60“ — „na lat 39“.

Wnioski komisji opiewają:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym z dnia 9. lipca 1909 i 12. lipca 1910.

II. a) Sejm udziela Dyrekcji Banku krajowego absolutorium z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1908;

b) także samo absolutorium za czas od 1. stycznia 1909 do 31. grudnia 1909.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szcsegółowej.

Sprawozdawca p. **Abrahamowicz** (*czyta*):

I. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o Banku krajowym z dnia 9. lipca 1909 i 12. lipca 1910.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje wniosek I., zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Abrahamowicz** (*czyta*):

II. a) Sejm udziela Dyrekcji Banku krajowego absolutorium z rachunków za czas od 1. stycznia do 31. grudnia 1908;

b) także samo absolutorium za czas od 1. stycznia 1909 do 31. grudnia 1909.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje wniosek II., zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. (*Oklaski*).

Następuje sprawozdanie komisji przemysłowej w przedmiocie utworzenia krajowego patronatu rękodziel i drobnego przemysłu.

Sprawozdawca poseł Battaglia ma głos.

Sprawozdawca p. **Battaglia** (*zaczyna czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Battaglia** (*czyta*).

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przyjmując z uznaniem do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia „Krajowego Patronatu rękodziel i drobnego przemysłu“, poleca Wydziałowi krajowemu zorganizowanie „Krajowego Patronatu rękodziel i drobnego przemysłu“ jako organu Wydziału krajowego, który ma się składać z ciała doradczego i z biura, jako organu wykonawczego. Organem doradczym ma być stały „Komitet dla spraw rękodzielniczych“ Komisji krajowej dla spraw przemysłowych. Do zakresu działania tego urzędu należeć mają wszystkie sprawy, dotyczące drobnego przemysłu tak rękodzielniczego, jak i domowego, z wyjątkiem spraw szkolnictwa przemysłowego. Bliższe postanowienia, określające urządzenia, zakres czynności i sposób urzędowania biura, wyda Wydział krajowy po wysłuchaniu Komisji krajowej dla spraw przemysłowych, oraz Izby rękodzielniczych we Lwowie i w Krakowie, podczas gdy na pokrycie wydatków, połączonych z utrzymaniem biura krajowego Patronatu rękodziel i drobnego przemysłu, przeznacza na rok 1911 kredyt w kwocie 40.000 K do rozporządzenia Wydziału krajowego, postanawiając równocześnie, że w przewidzianej w preliminarzu budżetu krajowego na rok 1911 (w rubr. XII. poz. 177 wydatków) dotacyi na zasiłki bezzwrotne) w kwocie 60.000 K ma kwota 20.000 K służyć popieraniu ręk-

kodzień i drobnego przemysłu w zakresie działania „Krajowego Patronatu rękodzień i drobnego przemysłu“.

Nadto celem utworzenia osobnego „Krajowego funduszu dla popierania drobnego przemysłu“ w wysokości dwu milionów koron, postanawia Sejm przeznaczyć z funduszu krajowego corocznie przez lat dwadzieścia, począwszy od r. 1911 kwotę 100.000 K, polecając Wydziałowi krajowemu, by w miarę postępu akcji przedstawił Sejmowi wnioski na jej przyspieszenie przez podwyższenie dotacyi.

Warunki, na jakich z tego funduszu udzielaną ma być pomoc dla drobnego przemysłu, określi instrukcja, którą wyda Wydział krajowy po wysłuchaniu Komisji krajowej dla spraw przemysłowych, oraz Izby rękodzielniczych we Lwowie i Krakowie.

Dalej celem powiększenia funduszy pożyczkowych krajowego funduszu dla popierania drobnego przemysłu, Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągania w razie potrzeby pożyczek w jednej z krajowych instytucji kredytowych aż do wysokości każdorazowego stanu kapitału zapasowego w dziale pożyczkowym tego funduszu.

Zarazem Sejm wzywa c. k. Rząd, aby we wszystkich sprawach, dotyczących popierania drobnego przemysłu w Galicyi, współdziałał z „Krajowym Patronatem rękodzień i drobnego przemysłu“ i jego akcyę jak najwydatniej wspierał swymi środkami, zwłaszcza z funduszy przeznaczonych na organizacyę kredytu rękodzielniczego, niemniej jak z wszelkich innych, przeznaczonych na popieranie drobnego przemysłu, polecając przytem Wydziałowi krajowemu, by po wysłuchaniu instytucyj dla popierania drobnego przemysłu we Lwowie i w Krakowie niemniej jak krajowej komisji dla spraw przemysłowych, w porozumieniu z c. k. Rządem wypracował szczegółowy program przyszłego rozdziału agend między rząd, kraj i instytucje lokalne (we Lwowie i w Krakowie) oraz by wystarał się u rządu o odpowiednie ryczałtowe dotacje na powyższy cel dla kraju tudzież dla instytucyj lokalnych.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji prawniczej w przedmie gmin Boberka, Lipie, Dźwiniacz górny, Dydowa, Łokieć, Łopuszanka lechnowa, Michniowiec, Bystre i Czarna o wydzielenie ich z okręgu c. k. Sądów powiatowych w Turce, Starym Samborze i Ustrzykach, a przydzielenie do c. k. Sądu powiatowego w Lutowiskach.

Sprawozdawca poseł Hanczakowski ma głos.

(*Głosy. Nieobecny*)

Marszałek. Następuje w takim razie z porządku dziennego sprawozdanie komisji prawniczej w przedmiocie utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Tyrawie wołoskiej.

I ten punkt, z powodu nieobecności sprawozdawcy usuwam z porządku dziennego.

Następuje sprawozdanie komisji budżetowej w przedmiocie pomnożenia liczby okręgów sanitarnych w r. 1911. (**Aleg. 852**).

Sprawozdawca poseł Jabłoński ma głos.

Sprawozdawca p. **Jabłoński** (*zaczyna czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Wniosek jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Jabłoński** (*czyta*):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.
2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do utworzenia w r. 1911 okręgów sanitarnych:

w Muszynie, Pomorzanach, Hussakowie, Birczy, Kosmaczu, Uluczu, Baranowie, Zamarstynowie i Nawaryi, a nadto w powiatach śniatyńskim, bobreckim i podhajeckim w miejscowościach, które Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy.

3. Sejm zatwierdza wstawiony do Rub. III preliminarza budżetu kraj. na r. 1911 kredyt w kwocie wyższy o 5.000 kor. (czyli 125.000 K) na pokrycie ryczałtów objazdowych dla lekarzy okręgowych — tudzież subwencji dla powiatów przewidzianych §. 12. powołanej na wstępie ustawy.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Jabłoński** (*czyta*):

1. Sejm przyjmuje sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Jabłoński** (*czyta*):

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do utworzenia w r. 1911 okręgów sanitarnych:

w Muszynie, Pomorzanach, Hussakowie, Birczy, Kosmaczu. Uluczu, Baranowie, Zamarstynowie i Nawaryi, a nadto w powiatach śniatyńskim, bobreckim i podhajeckim w miejscowościach, które Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem oznaczy.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Sprawozdawca p. **Jabłoński** (*czyta*):

3. Sejm zatwierdza wstawiony do Rubr. III. preliminarza budżetu kraj. na rok 1911 kredyt w kwocie wyższy o 5.000 K (czyli 125.000 K) na pokrycie ryczałtów objazdowych dla lekarzy okręgowych — tudzież subwencji dla powiatów przewidzianych §. 12. powołanej na wstępie ustawy.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z projektem noweli do §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej z dnia 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21. (**Al. 853**).

Sprawozdawca poseł Schätzel ma głos.

Sprawozdawca p. **Schätzel** (*zaczyna czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Wniosek jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Schätzel** (*czyta*):

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący projek ustawy:

Ustawa

z dnia zmieniająca §. 23. ustawy o reprezentacji powiatowej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21.

Zgodnie z uchwałą Sejmu mojego królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 23. ustawy o Reprezentacji powiatowej z 12. sierpnia 1866 Dz. u. kr. Nr. 21 w brzmieniu ustawy z 17. czerwca 1874 Dz. u. kr. Nr. 51. uchyla się, a natomiast mają one opiewać:

Dodatki do podatków.

§. 23.

Na wydatki, nie pokryte dochodami majątku zakładowego, może Rada powia-

towa nakładać i pobierać dodatki do podatków bezpośrednich aż do wysokości 20% tychże podatków.

Dodatki nad 20% aż do 60% do podatków bezpośrednich mogą być nałożone za uchwałą Rady powiatowej z przyzwoleniem Wydziału krajowego.

Dodatki do podatków, przenoszące 60%, równie jak i inne opłaty i repartyce mogą być nakładane tylko na mocy uchwały Sejmu i za cesarskiem zezwoleniem.

Powiatowe dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa i ściągane za pomocą tych samych środków, co podatki.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Schötzel.** Wnoszę o przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*) Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Schötzel.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie krajowych funduszków pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910. (**Al. 854**).

Sprawozdawca poseł Maiss ma głos.

Sprawozdawca p. **Maiss** (*zaczyna czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Wniosek jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Maiss** (*czyta*):

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910 przyjmuje Sejm do wiadomości;

2. Sejm ponawia swe wezwania z lat poprzednich i wzywa c. k. Rząd, ażeby krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. i k. wojska zasilał ze Skarbu państwowego z obowiązkiem zwrotu zasiłków przez c. k. Skarb wpłacanych.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę podniesienia kraj. funduszu pożyczkowego dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar wziął pod rozwagę i aby na najbliższej sesji sejmowej odpowiednie poczynił wnioski.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do głosowania.

Sprawozd. p. **Maiss** (*czyta*)

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910 przyjmuje Sejm do wiadomości.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje wniosek 1 zechce rękę podnieść. (*Większość*.) Jest przyjęty.

Sprawozd. p. Maiss (*czyta*)

2. Sejm ponawia swe wezwania z lat poprzednich i wzywa c. k. Rząd, ażeby krajowy fundusz pożyczkowy dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar dla c. i k. wojska zasiliał ze Skarbu państwowego z obowiązkiem zwrotu zasiłków przez c. k. Skarb wpłacanych.

Marszałek. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje wniosek 2, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty.

Sprawozd. p. Maiss (*czyta*)

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę podniesienia kraj. funduszu pożyczkowego dla gmin i osób prywatnych na budowę koszar wziął pod rozwagę, i aby na najbliższej sesji sejmowej odpowiednio poczynił wnioski.

Marszałek. Rozprawa otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty.

Następuje sprawozdanie komisji prawniczej w przedmiocie kreowania nowego sądu powiatowego w Uściu zielonem.

Sprawozdawca poseł Hanczakowski ma głos.

(*Głosy. Nieobecny!*)

Marszałek. Z powodu nieobecności sprawozdawcy usuwam ten punkt z porządku dziennego.

Następuje sprawozdanie komisji prawniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności departamentu VI. za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910. (**Aleg. 855**).

Sprawozdawca p. Maiss ma głos.

Sprawozdawca p. Maiss (*zaczyna czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. Urbański. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość.*) Jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. Maiss (*czyta*)

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności departamentu VI. za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910 do wiadomości;

2) Sejm ponawia uchwały swoje z lat poprzednich dotyczące otwarcia nowych Sądów obwodowych i powiatowych i wzywa c. k. Rząd, aby otworzył jaknajspieszniej Sądy obwodowe w Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielcu i Żółkwi, tudzież Sądy powiatowe w Baranowie, Jagielnicy, Jezierzanach, Podkamieniu, Strzeliskach nowych, Uścierykach, Zawałowie, Jaryczowie, Kaźłowie i Magierowie.

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby sprawę ryczałtu szupasowego dotychczas stacyom szupasowym po 30 h. dziennie od osoby szupaśnika wypłacanego wziął pod rozwagę i aby na najbliższej sesji sejmowej z odpowiednimi wystąpił wnioskami.

4) Sejm wzywa c. k. Rząd o wydanie odpowiednich zarządzeń mających na celu szybsze załatwianie spraw szupasowych i jak najspieszniejsze wydanie orzeczeń szupasowych.

5) Sejm upoważnia Wydział krajowy do użycia części rezerwowego kapitału 250.000 koron funduszu dla utrzymania i wychowania ubogich sierót, tudzież dzieci opuszczonych i zaniedbanych lub na zaniechanie narażonych istniejącego, a to na pokrycie kosztów utrzymania i wychowania dzieci ubogich sierót tudzież dzieci opuszczonych i na zaniechanie narażonych przez rok 1911.

6) Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, ażeby jak najspieszniej przedłożył Radzie państwa projekt ustawy, mocą której kasy sieroce zbiorowe przekazywałyby krajom na cele wychowania dzieci bez opieki, zaniedbanych i na zaniechanie narażonych całkowitą sumę nadwyżek z obrotu, jakie wypadną z końcem roku 1910 i lat następnych, zatrzymując tylko odpowiednią rezerwę.

7) Sejm wzywa c. k. Rząd o jak najspieszniejsze przedłożenie ciałom ustawodawczym projektu ustawy emigracyjnej.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta. Przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozd. p. **Maiss**. Wnoszę przyjęcie tych wniosków en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tych wniosków en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje te wnioski en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Są przyjęte.

Następuje sprawozdanie komisji gminnej w przedmiocie sprawozdania Wydziału krajowego o utworzenie z rozparcelowanych obszarów dworskich w Jajkowcach i Lub-szy samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Antoniówka. (**Aleg. 856**).

Sprawozdawca p. Skarbek ma głos.

Sprawozdawca p. **Skarbek** (*zaczywa czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Wniosek jest przyjęty. Proszę o dczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Skarbek** (*czyta*)

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

następujący projekt ustawy.

Ustawa

z dnia o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych Jajkowce i Lubsza, powiat Żydaczów, samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Antoniówka.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje :

Art. I.

Z posiadłości powstałych wskutek rozparcelowania majątności tabularnych Jajkowce i Lubsza, powiatu Żydaczów, tworzy się nową samoistną gminę administracyjną pod nazwą Antoniówka.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Skarbek**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Skarbek**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta. Przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie wyłączenia przysiółka Seńkowice ze związku gminy Hołe rawskie i utworzenia z niego odrębnej gminy administracyjnej. (**Aleg. 857**).

Sprawozdawca p. Skarbek ma głos.

Sprawozdawca p. **Skarbek** (*zaczywa czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Rozprawa otwarta, czy żąda kto głosu? (*nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęty. Proszę p. Sprawozdawcy o odczytanie wniosków komisji.

Sprawozdawca p. **Skarbek**: (*czyta*)

Wysoki Sejm raczy uchwalić

następujący projekt ustawy:

Ustawa

z dnia o wyłączeniu przysiółka Seńkowice ze związku gminy Hołe rawskie, powiatu rawskiego i utworzenie z niego samoistnej gminy administracyjnej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Seńkowice wyłącza się ze związku gminy Hołe rawskie, powiat Rada ruska, i tworzy się z niego samoistną gminę administracyjną.

Art. II.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, ma być Rada gminna w Hołem rawskim rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Hołem rawskim i Seńkowicach.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta. Czy żąda kto głosu (*nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda rozprawa ogólna zamknięta przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Skarbek**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc Czy żąda kto głosu? (*nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Skarbek**. Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*) Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim, czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*) Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z przysiółka „Siółko ad Bożyków“ tudzież z części obszaru dworskiego w Bożykowie samoistnej gminy administracyjnej. (**Aleg. 858**).

Sprawozdawca poseł Skarbek ma głos.

Sprawozdawca p. **Skarbek** (*zaczyna czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. **Urbański**. Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść? (*Większość*) Wniosek jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Skarbek** (*czyta*)

Wysoki Sejm raczy uchwalić

następujący projekt ustawy:

Ustawa

z dnia o utworzeniu z przysiółka Siółko, należącego do związku gminy Bożyków, powiat Podhajce, tudzież z nabytej przez mieszkańców tego przysiółka części obszaru dworskiego w Bożykowie samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Siółko.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Przysiółek Siółko wyłącza się ze związku gminy Bożyków, powiat Podhajce; z tego przysiółka tudzież z części obszaru dworskiego w Bożykowie, nabytej przez mieszkańców rzonego przysiółka, tworzy się samoistną gminę administracyjną pod nazwą Siółko.

Art. II.

Granicę między gminą Siółko a gminą Bożyków i resztą obszaru dworskiego w Bożykowie tworzyć mają:

w gminie Siółko zewnętrzne granice parcel katastralnych l. 1570, 1601, 1602, 1605/2, 1605/1, 1606, 1609/2, 1609/1, 1610, 1613, 1614, 1617, 1618, 1621/2, 1621/1, 1622, 1625, 1626, 1627, 1630, 1631/1, 1631/2, 1634/2, 1634/1, 1635/1, 1635/2, 1638, 1639, 1642, 1643/1, 1643/2, 1645, 1647/1, 1647/2, 1650/2, 1650/1, 1651, 1654, 1655, 1658, 1659, 1662, 1664, 1667, 1668, 1671, 1672, 1675/2, 1675/1, 1676/1, 1676/2, 1676, 1680, 1683, 1684, 1687, 1688, 1691, 1692/1, 1692/2, 1695, 1696, 1699, 1700, 1703, 1704, 1707/2, 1707/1, 1709, 1712, 1713/1, 1713/2, 1716, 1717, 1720/2, 1720/1, 1721/1, 1721/2, 1724/1, 1725, 1728, 1729/1, 1729 3, 1729/2, 1732, 1734, 1737, 1738, 1741/2, 1741/1, 1744, 1748, 1747, 1750, 1753, 1756, 1759, 1762, 1765, 1768, 1771, 1774, 1778, 1777, 1780, 1783, 1789, 1790, 1793, 1794, 1797, 1798, 1801, 1802, 1805, 1806, 1809, 1810, 1813, 1814, 1817, 1818, 1821, 1822, 1825, 1826, 1829/1, 1829/2, 1830, 1833, 1834, 1837, 1838, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845/1, 1845/2, 1846, 1847, 1848/1, 1848/2, 1849, 1850, 1851, 1852/1, 1852/2, 1853, 1854/1, 1854/2, 1855, 1856, 1857/1, 1857/2, 1858, 1859/1, 1859/2, 1860/1, 1860/2, 1861, dalej oś drogi parc. l. kat. 2254, i oś drogi parc. l. kat. 2255, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1390/2, oś drogi parc. l. kat. 2243 i 2256, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 1318, 1310, 1320, oś drogi parc. l. kat. 2257, zewnętrzne granice parceli l. kat. 1091/2, oś drogi parc. l. kat. 2239, 2238 i 2237, zewnętrzna granica parc. l. kat. 1067/1, oś drogi parc. l. kat. 2239, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 1064, 1063, 1062, 1867, 1868/2, oś drogi parc. l. kat. 2266, zewnętrzne granice parcel. l. l. kat. 998, 2177/1, 2261, 2178/1, 2175, 2174/2, 2170/2, 2173/2.

w Bożykowie (w gminie i na pozostajej części obszaru dworskiego) zewnętrzne granice parcel l. kat. 1569, 1563, oś parcel l. kat. 2254, 2255, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1391/1, oś drogi parc. l. kat. 1317, 1316, 1315, oś drogi parc. l. kat. 2257, zewnętrzna granica parceli l. kat. 1094/2, oś drogi parc. l. kat. 2239, 2238 i 2237 zewnętrzna granica parceli l. kat. 1014, oś drogi parc. l. kat. 2239, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 1013, 1012, 1011/2, 1010/2, 1010/1, 1009/2, 1009/1, 1008, 1007/2, 1007/1, 1006/2, 1006/1, 1005/2, 1005/1, 1004, 1003/2, 1003/1, 1902/2, 1002 1, 1001/2, 1001/1, 1868/1, 1000, oś drogi parc. l. kat. 2266, zewnętrzne granice parcel l. l. kat. 984, 975/1, 974/2, 972, 971, 970, 968, 967, 966, 965, 963, 962, 960/2, 959/1, 958, 957/2, 957/1, 955/2, 955/1, 954, 951, 950/2, 2177/2, 2261, 2178/2, 2175, 2174/1, 2172/1, 2173/1.

Art. III.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy ma być Rada gminna w Bożykowie rozwiązana, a natomiast mają być zarządzone i przeprowadzone nowe wybory do Rady gminnej w Bożykowie i Siółku.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Skarbek.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek, Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Skarbek.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęta.

Następuje sprawozdanie komisji gminnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie utworzenia z gminy Laszki murowane dwóch samoistnych gmin administracyjnych pod nazwą Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś. (**Aleg. 859**).

Sprawozdawca poseł Skarbek ma głos.

Sprawozdawca p. **Skarbek** (*zaczyna czytać sprawozdanie*).

Sekretarz p. **Urbański.** Wnoszę uwolnienie p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania.

Marszałek. Jest wniosek uwolnienia p. Sprawozdawcy od czytania sprawozdania. Kto się z tym wnioskiem zgadza, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Wniosek jest przyjęty. Proszę o odczytanie wniosku komisji.

Sprawozdawca p. **Skarbek.** (*czyta*).

Wysoki Sejm uchwalić raczy następujący projekt ustawy:

Ustawa.

z dnia o rozdzieleniu gminy Laszki murowane, powiat Stary Sambor, i utworzeniu z niej dwóch samoistnych gmin administracyjnych pod nazwą Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Gminę Laszki murowane, w powiecie starsamborskim, rozdziela się i tworzy się z niej dwie samoistne gminy administracyjne, jedną pod nazwą laszki murowane miasteczko, drugą zaś pod nazwą Laszki murowane wieś.

Art. II.

Granicę między gminami Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś ma tworzyć częścią potok Młynów aż do połączenia z potokiem Malinowskim; w dalszym ciągu potok Malinowski aż do ujścia do rzeki Strwiąż; wreszcie środek łożyska tej rzeki w dolnym jej biegu aż do granicy Posada Felsztyńska.

Art. III.

Do trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ma być rozwiązana dotychczasowa Rada gminna w Laszkach murowanych, a natomiast mają być zarządzane i przeprowadzone wybory do Rady gminnej nowych gmin Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś.

Art. IV.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. V.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Marszałek. Rozprawa ogólna otwarta, czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa ogólna zamknięta, przystępujemy do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. **Skarbek.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy en bloc.

Marszałek. Jest wniosek przyjęcia tej ustawy en bloc. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje tę ustawę en bloc, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Sprawozdawca p. **Skarbek.** Wnoszę przyjęcie tej ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Marszałek. Jest wniosek przystąpienia do trzeciego czytania bez czytania. Czy żąda kto głosu? (*Nikt*). Gdy nikt głosu nie żąda, rozprawa zamknięta, przystępujemy do głosowania. Kto ten wniosek przyjmuje, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęty. Kto przyjmuje ustawę w trzecim czytaniu bez czytania, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest przyjęta.

Porządek dzienny wyczerpany.

P. **Leo.** Proszę o głos!

Marszałek. Głos ma p. Leo.

P. **Leo.** Stawiam wniosek ażeby następne posiedzenie odbyło się w sobotę o 11 rano. (*Huczne brawa i oklaski.*)

Marszałek. Czy żąda kto głosu do wniosku p. Lea. (*Nikt.*) Jeśli nikt głosu nie żąda, kto przyjmuje ten wniosek, zechce rękę podnieść. (*Większość*). Jest większość. Wniosek przyjęty. (*Huczne długotrwałe brawa i oklaski.*)

Następne posiedzenie odbędzie się zatem w sobotę 22. b. m. o godzinie 11. rano. Porządek dzienny zostanie Panom w drodze pisemnej doręczony.

(*Huczne brawa i powszechne burzliwe oklaski, postowie składają Marszałkowi gratulacje.*)

(*Przez cały czas debat od pierwszego do ostatniego punktu posiedzenia nieustające, krzyki, wrzawa, świsty i uderzanie polpitami na ławach postów ukraińskich.*)

(Koniec posiedzenia o godzinie 12. minut 40. po południu).

